

ת"פ 10892/12/12 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד סברי אבו סאלחה

בית משפט השלום באשקלון

18 ינואר 2016

ת"פ 10892-12-12 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' אבו סאלחה

בפני מאשימה: כב' השופטת דינה כהן, ס.נשיאה
נגד: רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע
נאשם: סברי אבו סאלחה

החלטה

1. בקשה לפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), לאחר שהנאשם זוכה מעבירות של החזקת חיית בר מוגנת בניגוד לסעיף 8(א)(3) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955 (להלן: "**החוק**") וסחר ללא היתר בחיית בר מוגנת, לפי סעיף 8(א)(1) לחוק.

המבקש הואשם בעבירות של החזקת חיית בר מוגנת וסחר ללא היתר בחיית בר מוגנת.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 12/12/2011 סמוך לשעה 16:20, בשטח פתוח סמוך לנחל פטיש ולמושב רנן, עסק הנאשם בציד חיות בר, ללא היתר.

כתב האישום נסמך בעיקר על נוצות חוגלה וכתמי דם שנמצאו בתיקו של המבקש שהיה מצוי בתוך רכבו.

בישיבת המענה ביום 28/10/2013 העלה הסנגור טענת הגנה בדבר חיפוש בלתי חוקי המוביל לכך שמה שנתפס בחיפוש אינו קביל. הסנגור שב על טענה זו אף במהלך שמיעת הראיות (פרוטוקול מתומלל מיום 19/3/2014, עמוד 15, שורות 8-20).

בהכרעת הדין מיום 20/7/2014 (להלן: "**הכרעת הדין**") התקבלה טענת ההגנה כנגד החיפוש שנעשה ברכבו של המבקש, וזאת בעקבות החלטת בית המשפט העליון ברע"פ 10141/09 **בן חיים נ' מדינת ישראל** (6/3/2012) (להלן: "**הלכת בן חיים**"). נקבע כי לא היה לפקח חשד סביר שהצדיק עריכת החיפוש בנסיבות בהן נערך וכן כי הפקח לא הבהיר לנאשם שנתונה לו הזכות לבצע את החיפוש ושם יסרב לא יפעל הדבר לחובתו, כנדרש.

עוד נקבע, כי "**בשים לב למהות העבירות, מידת הפגיעה באינטרס הציבורי כתוצאה מפסילת הראיות**

והמחיר החברתי הכרוך בכך, מטים הכף לטובת ההקפדה על דרישת שלבי החיפוש. מידת הפגיעה באינטרס הציבורי, לצד עצמת אי החוקיות והעובדה שהראיות שנתפסו לא היו נמצאות על ידי הפקח אלמלא החיפוש הבלתי חוקי, מובילה למסקנה שיש לפסול את הראיות שהתקבלו כתוצאה מאותו חיפוש, מה גם שדרישה מפקח להקפיד על שלבי החיפוש אינה דרישה מוגזמת או מכבידה" (פסקה 12 להכרעת הדין).

2. לטענת ב"כ המבקש, בעניינו של הנאשם, מן הראוי היה שלא יוגש כלל כתב אישום ולמצער כי יבוטל לכל המאוחר בישיבת המענה.

בנוסף, טען ב"כ המבקש לאכיפה בררנית שכן, על פי הטענה, המדינה נוהגת, כמדיניות, שלא להגיש כתבי אישום במקרים הדומים ראייתית לעניינו של המבקש ולחילופין לחזור בהם מכתבי אישום אלה.

לתמיכה בעתירתו צירף ב"כ המבקש מכתב רח"ט תביעות לסנגור הציבורי הארצי, מיום 11/7/2012, ממנו עולה כי לבקשת הסנגוריה הציבורית, בעקבות הלכת בן חיים, בחנה המאשימה את תיקי החזקת הסכין ומתוך מאה ועשרה תיקים הוחלט להמשיך בהליכים בשלושים ושבעה תיקים.

מנגד, טען ב"כ המשיבה כי בעניינו של המבקש היו ראיות לכאורה לביצוע העבירות. אף אם החיפוש בלתי חוקי, הרי שאין הדבר פוסל באופן אוטומטי את הראיה שנתפסה בחיפוש ועל בית המשפט להפעיל שיקול דעת בהתאם לנסיבות המקרה, ואיזון בין הערכים המתנגשים. משכך, לא הייתה למאשימה אפשרות לדעת או לצפות כי הראיות ייפסלו.

מטיעוני ב"כ המשיבה עלה כי יחד עם הנאשם נתפסו שני אחרים, שלאחר בחינה, הוחלט שלא להגיש כנגדם כתבי אישום. לטענת ב"כ המבקש יש בכך כדי לחזק טענתו בדבר אכיפה בררנית.

3. סעיף 80 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור"

הסעיף מאפשר פיצוי נאשם שזוכה, בשתי עילות חלופיות: האחת, "שלא היה יסוד להאשמה" והשניה, בהתקיים "נסיבות אחרות המצדיקות זאת".

בעניינו של המבקש, בשים לב לכך שהלכת בן חיים נקבעה לאחר מועד הגשת כתב האישום, ולכך שאף לאחר הלכת בן חיים אין הקביעה כי מדובר בחיפוש בלתי חוקי מובילה אוטומטית לפסלות החיפוש, איני סבורה שלא היה בעניינו של המבקש כל יסוד לאשמה באופן המצדיק פיצוי המבקש מהטעם של עילה זו.

ביחס לעילה השניה - "נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי", נקבע כי עילה זו מבוססת על "אדני הצדק" ומקנה

לבית המשפט שיקול דעת רחב. על בית המשפט לבחון מגוון רחב של שיקולים הכוללים, בין היתר, את טיב הזיכוי, הטעמים שניתנו לזיכוי וכל שאר הנסיבות שנראה בהן נסיבות שלעניין (ראו ת"פ (קצרין) 528-09-07 **רשות שמורות הטבע נ' ח'ורי** (27/1/2011) והאזכורים שם).

עוד נקבע, כי "זיכוי מוחלט" הוא שיקול נכבד ב"קדירת השיקולים" שעל בית המשפט לבחון בשאלת קביעת פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין.

כב' השופט רובינשטיין תמך בעמדה לפיה זיכוי מוחלט מן האשמה מצדיק, ככלל, תשלום לנאשם של הוצאות הגנה, אך סייג עמדה זו תוך בחינה מדוקדקת של נסיבות המקרה (ראו ע"פ 1109/09 **שיבלי נ' מדינת ישראל** (4/1/2010), פסקאות י"ב ו"ג).

4. בנסיבות העניין, לאור טעמי הזיכוי על רקע ההלכות הנוהגות כמפורט לעיל, טענת ב"כ המבקש לפסיקת פיצוי אינה חסרת יסוד אולם לא שוכנעתי שבפניי אותו מקרה שבו על בית המשפט לפסוק לטובת מי שהואשם בעבירה וזוכה את תוצאות הגנתו בהתחשב במכלול האינטרסים והשיקולים שיש להביאם בחשבון במקרה שבפניי.

כאמור, על בית המשפט לבחון נסיבות כל מקרה ומקרה באופן מדוקדק טרם יורה על פסיקת הוצאות לפי סעיף 80 לחוק האמור. אף שב"כ המבקש עורר את טענת ההגנה מראשית ההליך הפלילי, בענייננו היה מקום לליבון והכרעה של מכלול הנסיבות לרבות אלה שעמדו ביסוד החיפוש ועמדת המאשימה בבסיסה אף אם סופו של יום נדחתה, לא הייתה נטולת היגיון.

"אמר לעניין הטענה בדבר האכיפה הבררנית והעתירה לנהוג בנאשם כפי שנהגה התביעה המשטרית הכללית בנאשמים אחרים שהואשמו בעבירות של החזקת סכין שעה שחזרה בה מאישומים רבים על יסוד הלכת "בן חיים" כעולה ממכתב רח"ט תביעות לסניגוריה הציבורית כפי שהפנה ב"כ המבקש, הרי שעל אף הציפיה הלגיטימית של מי שעומד לדין כי התביעה על שלוחותיה לרבות רשות הטבע והגנים תנהגה באופן אחיד, לא מצאתי שבנסיבות הספציפיות שבפניי נהגה המאשימה - רשות הטבע והגנים - בחוסר סבירות.

5. על כן, לא מצאתי לפסוק הוצאות לטובת המבקש.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט' בשבט תשע"ו, 18 בינואר 2016, בהעדר הצדדים.